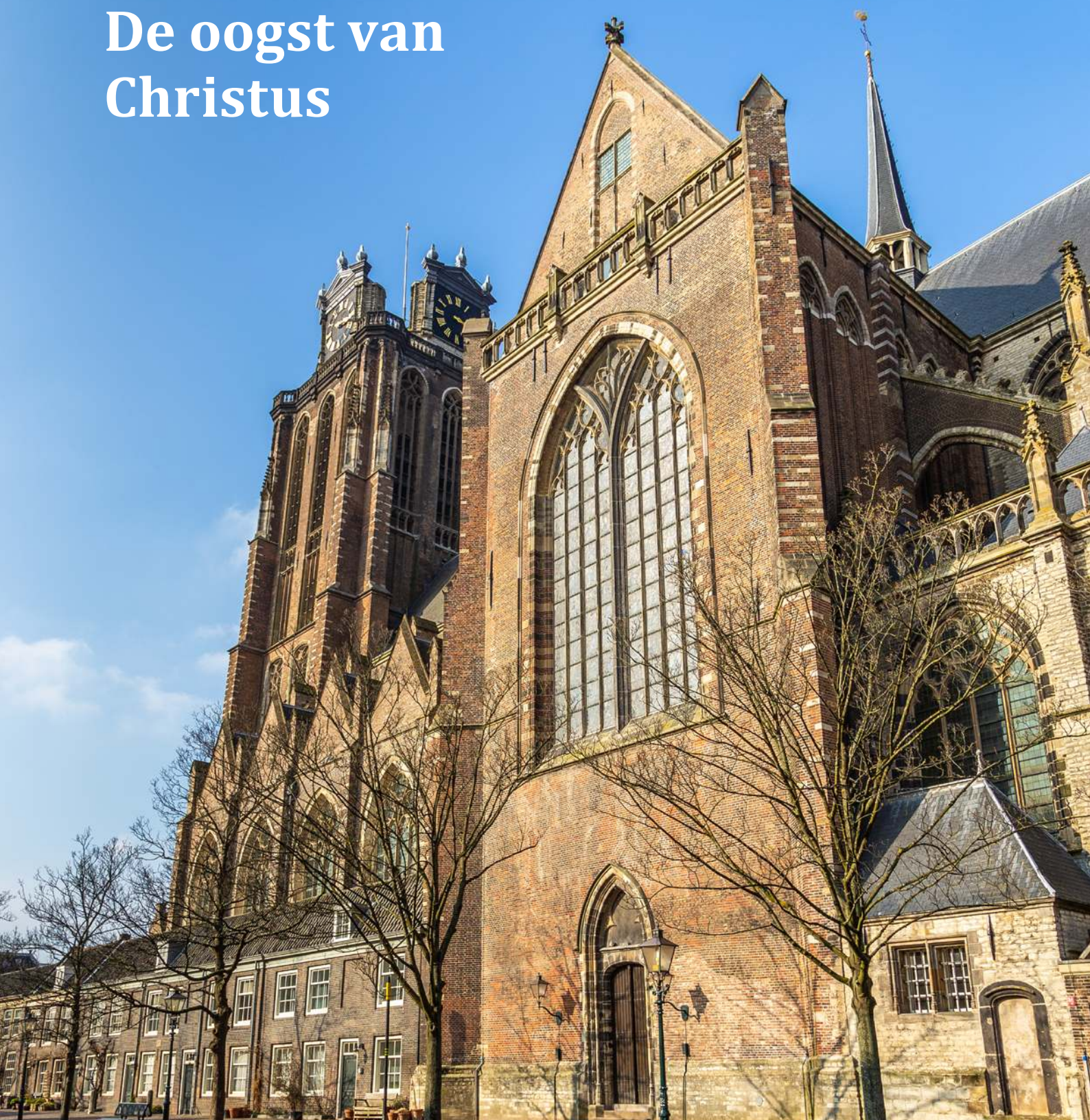

Bewaar het Pand

JAARGANG 58 • DONDERDAG 6 APRIL 2023

7

De oogst van Christus

UITGAVE TOT BEVORDERING VAN DE HANDHAVING VAN DE OUDE GEREFORMEERDE BEGINSELEN

De oogst van Christus

'De oogst is wel groot; maar de arbeiders zijn weinige; Bidt dan den Heere des oogstes, dat Hij arbeiders in Zijn oogst uitstote' (Mattheüs 9: 37b-38)

De afgelopen weken hebben we verschillende malen stilgestaan bij de 'via dolorosa' die Christus moest én wilde gaan. We hebben gezien hoe die weg van tranen eindigde op Golgotha, waar Christus gekruisigd werd. In deze meditatie overdenken we iets van de vrucht van Zijn diepe lijden. En we staan stil bij de aansporing die Christus daaraan verbindt.

De tekst brengt ons een ogenblik terug in Galilea. Lange tijd heeft Christus daar tijdens Zijn omwandeling op aarde gepreekt, geleerd en wonderen gedaan. En ergens tijdens deze 'grote Galilese bediening' – misschien wel in het oogstseizoen – speelt onze tekst zich af. Naar alle waarschijnlijkheid staat de Heere Jezus op een berg. In de verte ziet Hij een grote mensenmenigte tot Hem naderen. Mensen die om zulke verschillende redenen tot Hem komen. Sommigen om Zijn Woord te horen. Anderen om genezen te worden van hun ziekten en kwalen.

Als Christus al die mensen ziet, welt in Zijn hart grote bewogenheid met hen op. 'Hij werd innerlijk met ontferming over hen bewogen', schrijft Mattheüs. Dat wil zeggen: Christus is tot in het diepst van Zijn wezen met hen bewogen. Zijn hart gaat naar hen uit.

Wat is de reden van die ontferming? We lezen het in vers 36b: 'omdat zij vermoeid en verstrooid waren, gelijk schapen die geen herder hebben'. Zó heeft Christus de mensen om Zich heen waargenomen. Hij peilt hun geestelijke nood en dood. Ze zijn verloren, als schapen zonder herder. Verstrikt in de doornstruiken van de zonde, en verwond. Krachteloos, zodat ze niet verder kunnen.

Maar het zicht van Christus reikt nog verder. Zijn ogen zien niet alleen de mensen die vanuit het Galilese land tot Hem naderen. Hij ziet ook hoe in de loop der eeuwen steeds weer zondaren zullen komen. Tot in onze tijd toe. Wie zijn zij in zichzelf? Schapen zonder herder. Verloren schapen. Vermoeid en verstrooid.

En dan ontrolt zich voor Christus' oog dat indrukwekkende beeld van een grote oogst. Hij hoort de halmen ruisen in de wind. En we horen we Hem zeggen: 'De oogst is wel groot'. Dat wil zeggen: Er zal uit een verloren mensengeslacht tóch een grote schare zijn die zalig wordt. Of zoals Christus het eerder heeft gezegd: 'Velen zullen komen, van oosten en westen'. In de eeuwige heerlijkheid zal een grote schare zijn die niemand tellen kan.

Dat de oogst groot zal zijn, is te danken aan het lijden en sterven van de Zaligmaker. Niet voor niets gebruikt Christus het beeld van een 'oogst'. Daar ligt een verwijzing in naar het feit, dat Hij Zichzelf als een tarwegraan in de aarde zal laten zaaien om daar te sterven, en zo veel vrucht voor te brengen. Daar

ligt de vervulling in van Jesaja 53: 'Als Zijn ziel Zich tot een schuldoffer gesteld zal hebben, zo zal Hij zaad zien'.

Christus zegt er echter nog iets bij: 'De oogst is wel groot, maar de arbeiders zijn weinig'. Dat laatste woord kan in de grondtaal de betekenis hebben van getalsmatig weinig. Maar ook van: 'gering' of 'zwak'. Het is alsof de Zaligmaker zeggen wil: Mijn oogst zal er komen. Maar de oogst moet wel binnengehaald worden.

Zeker, dat is ten diepste ook het werk van Christus Zelf. Maar niet voor niets voegt de Heere Jezus er aan toe: 'Bidt dan de Heere des oogstes, dat Hij arbeiders in de oogst uitstote'. 'Bidt' – het grondwoord betekent: missen, nodig hebben, verzoeken. Doen wij dat? Lezer(es), doet u dat? Smeken wij de Heere des oogstes, dat Hij arbeiders in Zijn oogst zal uitstoten? Velen van ons hebben (klein)kinderen van de Heere ontvangen, of mogen een (klein)kind verwachten. Voor ons én ons nageslacht geldt, dat we ieder heel persoonlijk tot bekering en geloof moeten worden gebracht. Maar hoe zal dat – ook in de toekomst – ooit kunnen gebeuren, als er geen arbeiders worden uitgestoten in de oogst? 'Hoe zullen zij geloven, indien hun niet gepredikt wordt? En hoe zullen zij prediken, indien zij niet gezonden worden?'

Mag ik het nog iets aanscherpen: Hoe zal dat gebeuren, als onze geestelijke nood en dood niet meer gepeild wordt? Als de innerlijke ontferming over schapen zonder herder gaat ontbreken, omdat er in de prediking geen verloren schapen meer zijn? Als er geen oog meer is voor wat verwond en krachteloos is? Of als er nog een andere weg opgehouden wordt, behalve de weg van het wonder, waarin een verloren zondaar, met verlies van al het zijne, alleen nog maar zalig worden kan als de oogst van Christus?

Er ligt in onze tekst een dringende aansporing. Om op Goede Vrijdag en de dagen erna neer te knielen voor de Heere des oogstes. Christus roept ons met die uitdrukking op om te pleiten op Zijn werk. Op Zijn oogst. Want die oogst zál er zijn. En ze zal groot zijn! Maar Christus roept ons ook op om de Heere tegelijk dringend te smeken of Hij die oogst ook onder ons wil hebben. Dat is allerm minst verdiend of vanzelfsprekend. Daarom make de Heere het nood bij ons en doe Hij bidden: 'Heere, bezoek deze wijngaard!' 'Laat Uw werk aan Uw knechten gezien worden'. En wil ook onder ons nog Uw arbeiders uitstoten!

DS. A.J.T. RUIS

VOOR DE JEUGD

De spot van God

En het geschiedde op den middag, dat Elía met hen spotte en zeide: Roept met luider stem, want hij is een god; omdat hij in gepeins is, of omdat hij wat te doen heeft, of omdat hij een reis heeft; misschien slaapt hij en zal wakker worden.

1 Koningen 18:27

Onze maatschappij hecht veel waarde aan de vrijheid van meningsuiting. Maar toch vinden veel mensen dat grappen maken over andermans geloof te ver gaat. Geloof mag niet beledigd worden, zo zei paus Franciscus eens. Elke religie heeft zijn eigen waardigheid. En dat klinkt heel aannemelijk. Wij vinden het immers ook niet fijn als ons geloof bespot wordt en als je voor gek gezet wordt omdat je naar de kerk gaat. En toch kom je in de Bijbel weleens spot met andere godsdiensten en mensen tegen. Kijk maar bij Elia.

Elia zet de baälprofeten voor schut. Bijtende spot komt er over de lippen van de profeet. Hij zegt heel cynisch: jullie moeten een beetje harder roepen. Want baäl is toch een god, nietwaar? En die geeft antwoord, dat staat toch vast? Als baäl dan god is dan zal hij toch wel naar jullie luisteren? Alleen, je moet een beetje harder roepen. Waarom?

Nou ja, misschien is hij in gepeins. Misschien zit baäl wel heel diep na te denken. Want het is toch geen geringe zaak om een heel volk en zelfs een hele wereld te besturen? Zoveel mensen die hem aanroepen, en die allerlei dingen aan hem vragen, daar moet hij over nadenken. En daarom: roep harder!

Een volgend spotwoord is nog erger. Elia zegt: 'misschien heeft hij wat te doen'. En nu gebruikt Elia een woord van een ongekend bijtende spot. Want letterlijk staat er: 'misschien moet hij naar achteren'. Hij bedoelt: misschien moet hij zijn behoefte doen, misschien zit hij op de wc...

Ja, daar lachen wij om en dat hebben de mensen op de Karmel toen ook gedaan. En dat was precies wat Elia ook wilde. Om baäl heel klein-menselijk voorstellen.

Elia wil hiermee bewijzen dat baäl een verzinsel van mensen was, gemaakt naar het beeld van mensen.

En daarom hebben afgoden ook dezelfde noden en behoeften als mensen. En moet baäl zich ook weleens terugtrekken en zijn behoefte doen. En dan hoort hij u niet.

En zo gaat Elia maar door. Misschien is hij op reis, zegt hij. Baäl zit misschien ergens in Afrika, en dan hoort hij je niet. Daarom moet je samen heel hard roepen! Of misschien slaapt hij wel, moe van al die problemen die hij moet behandelen. Het is nog wel geen bedtijd, maar god-zijn, dat valt niet mee.

Nou iedereen kan aanvoelen dat Elia hier spot en de baäl met zijn profeten voor schut zet. En dat is hem door moderne bijbelverklaarders wel kwalijk genomen. Dat moet je zo niet doen, zo zeggen die. Je moet respect hebben voor een ander. Ook al heeft hij een andere godsdienst, maar je mag nooit met die godsdienst spotten.

Maar jonge mensen, God doet het wel.

Lees maar eens hoe in Jesaja 44 over de afgodsbeelden wordt gesproken. De heidenen hakken een boom om, en van het ene stuk van die boom wordt hout gehakt voor de kachel en daar warmt hij zich aan. Maar van een ander stuk hout van diezelfde boom maakt hij een beeld en daar buigt hij zich voor en hij zegt: 'u hebt mij gemaakt'. Het ene stukje verbrandt hij en het andere stukje aanbidt hij!

En die spot kom je meer tegen in de Bijbel. Lees psalm 2 maar. Daar gaat het over mensen die over God en Zijn Gezalfde hebben gezegd: *Laat ons hun banden breken en hun touwen van ons werpen.*

Maar als zulke mensen dan sterven, dan lezen we: *Die in de hemel woont zal lachen. De HEERE zal hen bespotten.*

En lees het slot van Spreuken 1 eens? Daar zegt de Heere tegen mensen die Hem verworpen hebben: *Zo zal Ik ook in ulieder verderf lachen. Ik zal spotten, wanneer uw vreze komt.*

De spot van God bevat een indringend ernstige boodschap! Als je met de wereld meegaat. Als jongeren de banden met God willen verbreken. En ze weigeren zich te bekeren. Dan zal het heilig lachen van de Koning der koningen klinken vanuit de hemel. En dat is toch vreselijk?

Daarom bid ik je namens deze God: ga niet mee met de wereld. Verzet je niet langer tegen de Heere. Zoek Hem terwijl Hij te vinden is, roep Hem aan terwijl Hij nabij is. En leef!

Hij wacht nog om genadig te zijn.

DS. M.A. KEMPENEERS
WWW.BEWAARHETPAND.NL

Het huwelijk is het waard!

De Gereformeerde Bond (GB) heeft het opgenomen voor de unieke inhoud en betekenis van het huwelijk van één man en één vrouw. Daartoe heeft de GB recent een handreiking voor alle kerkenraden en gemeenten in de Protestantse Kerk in Nederland gepubliceerd. De bond hoopt zo het onderlinge gesprek bij een open Bijbel te stimuleren.

De GB zet de handreiking in door direct een relatie te leggen tussen de relativisering van het huwelijk en de doorgaande secularisatie. Daarmee sluit de GB aan bij de stelling van de Amerikaanse onderzoekster Mary Eberstadt, die betoogt dat de neergang van de kerk gevolg is van de grote veranderingen in de visie op het gezin. Dit maakt het urgent om helder en bijbels te belijden wat het huwelijk is! *"God bracht man en vrouw samen. Het huwelijk is ons voorgegeven, nog voordat er van enige cultuur sprake was",* aldus GB-voorzitter ds. J.A.W. Verhoeven in de handreiking.

De GB vraagt aan de PKN om in de kerkorde, in verkondiging en onderwijs, midden in de wereld, belijdend te spreken over het huweliksverbond als een heilige instelling van God -Schepper, Verlosser en Vernieuwer- bedoeld voor één man en één vrouw, een levenslang verbond van trouw en liefde waarin vanuit een geestelijk roepingsbesef alles met elkaar wordt gedeeld.

Relativering

Volgens de GB kan en mag de kerk om twee redenen niet zwijgen: ontkenning van de God van Israël leidt tot terzijdestelling van het huwelijk als unieke relatievorm. En omgekeerd: achter de relativisering van het huwelijk zitten krachten die eropuit zijn dat wij de God van Israël wissen uit ons collectieve geheugen. Deze twee tendensen zijn innerlijk verweven en versterken elkaar wederkerig.

De GB ziet ook dat het beroep op de schepping vandaag de dag in de kerk vaak als problematisch wordt weggezet. Maar waar de Heilige Geest het verstand verlicht en ons leidt in de waarheid, *"ontdekken wij met verwondering dat de structuren in de schepping de wijsheid en schoonheid van God weerspiegelen."* Deze wijsheid gaat vooraf aan elke cultuur. Dat wij man en vrouw zijn, komt voort uit Gods heilige gedachten, zo schrijft de GB. Volgens Genesis 2 vers 24 is het huwelijk, vanuit het gezichtspunt van onze Schepper, een levenslange verbondenheid tussen één man en één vrouw die niet losstaat van voortplanting. Het huwelijk is immers geen menselijke constructie. De waarschuwing van de GB is helder: *"aanpassing aan wat gangbaar is in de samenleving betekent het einde van de kerk."*

Verlossing

De GB verwijst ook naar Efeze 4 en 5. *"Verlossing in Chris-*

tus betekent niet dat de schepping en haar ordeningen zijn afgeschreven. (...) Het gaat niet aan om met een beroep op de (voortgaande) leiding van de Heilige Geest de oorspronkelijke wijsheid in Gods schepping te relativiseren." In een christelijk huwelijk woont Christus met Zijn Woord en Geest, aldus de handreiking. *"Het huwelijk is een waarschuwend en tegelijk hoopvol signaal in de tijd dat ik-gerichtheid ons menszijn te gronde richt."*

De GB erkent dat al het belijden van de kerk onder het voorteken van voorlopigheid staat: Christus heeft Zijn werk volmaakt volbracht, en toch is het einde nog niet. De handreiking erkent tevens dat er veel lijden is aan het onvolmaakte binnen én buiten het huwelijk. Dit alles betekent echter niet dat het belijden van de kerk aangepast zou moeten worden aan de feitelijke situatie zoals die zich nu eenmaal voor-

doet. *"Want de kerk leeft niet bij wat voor ogen is. De kerk leeft door het geloof."*

Waardering

We leven in een tijd waarin het huwelijk binnen en buiten de kerk almeer op de tocht staat. Pleidooien voor alternatieve samenlevingsvormen zijn er te over. Daarom is het een goede zaak dat de Gereformeerde Bond het zo heeft opgenomen voor de unieke inhoud en betekenis van het huwelijk van één man en één vrouw. Dat is

immers niet vanzelfsprekend meer, ook niet in onze kerken. Denk alleen maar aan de voortdurende discussies over homoseksualiteit, of de vraag op de laatstgehouden generale synode of het geregistreerd partnerschap ook niet erkend kan worden als huwelijk. Op dit moment onderzoekt een studiegroep wat de gevolgen zijn voor het kerkelijk leven, onder meer wat betreft het vragen van een zegen over zo'n geregistreerd partnerschap.

Papier is geduldig en dat geldt ook de handreiking van de Gereformeerde Bond. Afgezien van een negatieve reactie op cvandaag van een christelijke blogger is er in de christelijke media (nog) niet echt op de handreiking gereageerd. Gelet op het immens grote belang van het huwelijk mag dat wel verwondering wekken. Is het niet in een tijd vol 'woke', seksuele diversiteit en genderideologieën de hoogste tijd om onze jongere generaties nadrukkelijker dan ooit te wijzen op de bijzondere betekenis van het christelijke huwelijk en gezin?

DS. W.L. VAN DER STAAIJ

Zelfbeproeving (9) *Ambrosius*

Aard van zelfbeproeving

We dienen ons leven en onze daden te onderzoeken in ons geweten naar de norm van Gods Woord. Aan de zelfbeproeving gaat het voornemen vooraf om te verbeteren wat fout is en te versterken wat goed is. Op de zelfbeproeving van Gods kinderen volgt dat zij nagaan waarin en waardoor zij verbeterd zijn in vergelijking met het verleden. Wat verbetering bracht moet meer gebruikt worden. Ook dienen zij na te gaan waarin en waardoor hun toestand achteruit is gegaan. Het overdenken hiervan brengt tot meer voorzichtigheid en vastberadenheid.

Zonden onderzoeken

Dit betreft alle zonden: dingen die we verkeerd doen en dingen die we nalaten. Het doen van het kwade en het nalaten van het goede. Zelfs onze beste werken zijn onvolmaakt en vertonen tekortkomingen. Ambrosius pleit ervoor de tien geboden na te gaan, op te schrijven aan welke zonden we ons schuldig maken en de zonden te belijden en te bewenen. Hij roept ook op tot strijd tegen boezemzonden, lievelingszonden. Daarbij dienen de beloften van vergeving en heiligmaking geloofd te worden. Zo belooft de Heere bijvoorbeeld Zijn wet in het hart te schrijven.

Het hart onderzoeken

Trek u terug in de eenzaamheid om uw hart te onderzoeken. Onderzoek welke gedachten er in uw hart zijn en in welke richting die gedachten gaan. Een goddeloos hart zit vol van zondige gedachten. Schaam u vanwege zondige gedachten. Gesel boze gedachten uit uw hart en neem er afscheid van. Als er niet voldoende wordt gewaakt over het hart zijn er veel rondzwervende, zondige gedachten. "Laten wij onze gedachten iedere morgen op orde stellen." Overdenk Gods heiligheid, majesteit, almacht en alwetendheid. Wat leeft er op de bodem van uw hart? Hoe gaat het met uw hart? Wat wil het hart gaan doen? Besteed u veel tijd aan zonden, aan de dingen van deze wereld en niet aan het onderzoek van uw hart?

De tong onderzoeken

Bent u iemand van veel of van weinig woorden? Ambrosius noemt de volgende zonden op: "godslastering, murmureren, zonde verdedigen, zweren, meened, liegen, dubbelzinnigheid, lasteren, vleien, vloeken,

schelden, bekvechten, schimpen, slechte raad geven, zaden van twist onder naasten zaaien, oneerlijkheid, opscheppen, geheimen onthullen, opvliegend of onverstandig dreigen, ondoordachte beloften en geloften, ijdele woorden, onmatige praatzucht, vuile taal, onbeschoftheid of dwaze grappen, roddelen, geruchten op gang brengen, zondig stilzwijgen, overhaaste kritiek, iemand verklikken, achterklap." Van elk ijdel woord zal rekenschap gegeven moeten worden (Matth. 12:36 en 37). Zet een wacht bij de deur van uw lippen. Bewaar uw mond met een breidel. Wie in woorden niet struikelt is een volmaakt man. Het is moeilijk de tong te temmen. Daarom is het nodig om over de tong te waken. "Laten we de Heere bidden om de leiding van Zijn Geest in het recht besturen van onze tong."

Daden onderzoeken

De daden van de ziel moeten onderzocht worden. Is onze ziel ooit getroffen door een grondig besef van Gods toorn? Heeft onze ziel ooit het oog geslagen op Gods barmhartigheid? Heeft onze ziel ooit gezien op de Verlosser Die aan het kruis hing, plaatservangend? Heeft onze ziel ooit gehongerd en gedorst naar het dierbare bloed van Christus, sterker dan dat ooit een hert gedorst heeft naar de waterstromen? "Heeft onze ziel ooit, met sterke roepingen, gebeden, zuchten en steunen, zich met enige troost en enig vertrouwen geworpen in de bloedende en gezegende schoot van onze lieve Verlosser? Heeft ze zich in Zijn heilige wonden en doorstoken zijde zoet en diep verborgen voor de verhitte achtervolging door de wondende wet, de woede van de satan en de knagingen van ons eigen geweten?" Heeft uw ziel vergeving ontvangen? Hebt u al uw zonden van uw vorige leven hartelijk leren bewenen? Hebt u afgerekend met al uw grove zonden? Hebt u zich in waarheid en oprechtheid toegelegd op algehele gehoorzaamheid aan al Gods geboden?

Kenmerken

Ambrosius noemt de volgende kenmerken van het ware geloof: oprechtheid, verzet tegen en onthouding van de zonde, het geestelijk doen van heilige plichten, liefde tot de broeders, liefde tot Christus en geloof in Christus. Mogen die kenmerken er zijn? Als die er zijn is er zaligmakende genade in uw hart en leven.

Liefde tot Gods geboden

Stel zelf de vraag of u acht slaat op al Gods geboden. Hebt u een vermaak in de wet Gods naar de inwendige mens? Misschien is er geen grove zonde tegen God, maar doet u wel de naaste ernstig tekort. Het is niet genoeg met Herodes vele dingen te doen. Uitwendige gehoorzaamheid aan de wet zoals bij de farizeeën is ook tekort. Hebt u een nette burger hartelijk lief terwijl u een godvrezend mens niet kunt uitstaan? Hoe staat het met de plichten jegens uw gezin?

Een oprecht hart

Het hart van de mens is van nature arglistig. Heeft er door Gods genade een volkomen en hartgrondige verandering van de gehele mens plaatsgevonden? Vervult u uw plicht omdat God het u gebiedt of doet u het uit eigenbelang? Wilt u hartzonden en verborgen zonden mijden? Dient u God in de geest? Gods kinderen zijn maar ten dele oprecht. Zij vernederen zich voor God en vertrouwen op Christus. "Bidt u niet, vast u niet en geeft u geen aalmoezen zoals de farizeeën dit deden, om op het toneel de aandacht te trekken en door anderen bewonderd en geprezen te worden?"

Haat tegen de zonde

Gods kinderen haten de zonde niet bij vlagen en onder bepaalde omstandigheden, maar zij haten de zonde altijd en onder alle omstandigheden. De goddelozen hebben de zonde lief. Bestrijdt u alleen grove uitwendige zonden en bestrijdt u niet de inwendige zonden? De farizeeën waren vrij van uiterlijke goddeloosheid, maar hun hart was vol van onreinheid. Verafschuwt u verborgen en openbare zonden? Hebt u last van lauwheid en afdwalende gedachten? Ambrosius schrijft "Sommigen liggen als bulldoggen of wolven aan de ketting, zodat zij wel van zonde worden weerhouden, maar hun aard totaal niet veranderd is. Of stel dat u zich buitengewoon teweerstelt tegen sommige zonden. Bent u dan toch niet geweldig verliefd op andere zonden?" Of bent u iemand die vanuit een vernieuwd hart niet wilt zondigen?

De broeders liefhebben

Hebt u de broeders lief vanwege Gods beeld in hen? Hebt u hen lief vanwege hun godzaligheid? Is uw lief-

de groter naarmate zij godzaliger zijn? Hebt u arm en rijk, veracht en geacht onder hen lief? Wilt u met hen verbonden zijn als er vervolging zou komen? Wordt uw ziel gekweld door het zien en horen van allerlei zonden en goddeloosheden? Bidt u voor de broeders, zoekt u het goede voor hen? Bevordert u hun geestelijk welzijn? Draagt u hun lasten en verdraagt u hun zwakheden? Bent u soms ongeduldig of vertoornd jegens hen? Bent u daar onrustig onder? Wilt u dat dit anders wordt? Schaamt u zich niet voor Gods kinderen?

Christus liefhebben

Hebt u Christus lief? Houdt u Zijn geboden? Aanvaardt u Zijn bestraffingen? Kan niets uw liefde uitblussen? Gaat uw liefde tot Christus alle andere liefdes te boven? Regeert Christus in uw hart? Raakt u liever alles kwijt dan Christus? Gods kinderen zijn niet geheel vrij van liefde tot de wereld. Maar staat het Koninkrijk van Christus toch bovenaan in uw leven? Wilt u voor dat Koninkrijk werken en lijden? Of is het nog zo dat u aan wereldse dingen de voorkeur geeft boven Christus? Hebt u nog de meeste zorg over uw bezit, uw goede naam en vleselijk vermaak? Is uw minste zorg het toekomstige leven?

In Christus geloven

Geloofd u in Christus als de Middelaar Die voldaan heeft aan Gods gerechtigheid? Is Hij alleen uw Zaligmaker? Is hij uw Koning? Wilt u Hem gehoorzamen? Bent u bedroefd over uw overblijvende ongehoorzaamheid? Wilt u uw Meester voor de hele wereld niet ruilen? Of gelooft u niet echt in Hem? Vertrouwt u niet op Hem? "Hebt u uw ziel en uw leven niet overgegeven om door Hem bestuurd te worden? Hebt u Zijn Woord niet als wet voor uw gedachten en daden aangenomen? Misschien hebt u nu en dan een beweging of voornemen ten goede maar gaat de gewone begeerte en keus van uw hart de andere kant op?"

DS. A. VAN HETEREN

Het Bijbelboek Ruth

Drie vrouwen op weg naar Bethlehem (3) – De keus van Ruth

14b ...maar Ruth kleeftde haar aan.

15 Daarom zeide zij: Zie, uw zwagerin is wedergekeerd tot haar volk en tot haar goden; keer gij ook weder, uw zwagerin na.

16 Maar Ruth zeide: Val mij niet tegen, dat ik u zou verlaten, om van achter u weder te keren; want waar gij zult heen gaan, zal ik ook heen gaan, en waar gij zult vernachten, zal ik vernachten; uw volk is mijn volk en uw God mijn God.

17 Waar gij zult sterven, zal ik sterven en aldaar zal ik begraven worden; alzo doe mij de HEERE en alzo doe Hij daartoe, zo niet de dood alleen zal scheiding maken tussen mij en tussen u.

'Orpa kuste haar schoonmoeder, maar Ruth kleeftde haar aan'. In gedachten zien we het voor ons: Ruth slaat haar armen om haar schoonmoeder heen. Voor het oog doet ze precies hetzelfde als wat Orpa zojuist deed. Maar in tegenstelling tot haar schoonzus laat zij Naomi niet los.

Ruths belijdenis

Nog één keer beproeft Naomi Ruth. Ze wijst Ruth erop, dat haar schoonzus teruggekeerd is 'tot haar volk en tot haar goden'. Voor de vierde – en laatste – keer in deze geschiedenis klinkt uit Naomi's mond: 'keer weder'. Maar Ruth schudt haar hoofd. De brug naar Moab is voor haar opgehaald. Ze kan niet meer terug. En ze kan ook niet meer zwijgen.

Daar, op de grens van Moab en Israël, komt het tot een belijdenis. Daar komt uit, wat de Heere gewerkt heeft in het hart van een jonge, heidense vrouw. Ruth staat hier als een toonbeeld van Gods vrije genade, bewezen aan een Moabitische. Laten we eens naar haar belijdenis gaan luisteren.

De eerste laag

Als we Ruths woorden aandachtig lezen, kunnen we er drie lagen in onderscheiden. De buitenste laag is te vinden aan het begin van vers 16 en aan het slot van vers 17. Wat daarin doorklinkt, is Ruths vaste voornemen. In vers 16a zegt ze: 'Val mij niet tegen, dat ik u zou verlaten, om van achter u weder te keren'. Ruth bedoelt daarmee: Houd me niet tegen om met u mee te gaan. Oefen geen druk meer op me uit. Maak het me niet moeilijk.

En in vers 17b zegt ze: 'alzo doe mij de HEERE en alzo doe Hij daartoe, zo niet de dood alleen zal scheiding maken tussen mij en tussen u'. Met die woorden spreekt Ruth eigenlijk een eed uit. In de tijd van de Bijbel werden deze woorden oorspronkelijk uitgesproken bij een geslacht offer-

dier. Als dat dier daar aan stukken gesneden lag, wees men daarnaar, en zei men: 'Alzo doe mij de HEERE en alzo doe Hij daartoe'. Met andere woorden: De HEERE mag mij doden, en nog erger, als ik me niet aan mijn woord zal houden. Ruth zweert hier dus. Bij wie? Bij de goden van Moab, over wie ze in haar opvoeding gehoord had? Nee, ze zweert bij de HEERE, de God van Israël. Ze roept Hém aan als Getuige en als Rechter.

De tweede laag

Als we in vers 16 en 17 'van buiten naar binnen' lezen, vinden we vervolgens de tweede laag. Ruth zegt daar vier dingen:

- 'want waar gij zult heen gaan, zal ik ook heen gaan'
- 'en waar gij zult vernachten, zal ik vernachten'
- 'waar gij zult sterven, zal ik sterven'
- 'en aldaar zal ik begraven worden'.

Uit die woorden blijkt, dat Ruth 'de kosten van haar belijdenis overrekend heeft'. Ze heeft de consequenties overwogen. Waar Naomi ook heengaat, zij zal haar vergezellen. Waar ze ook overnacht, al is het in de armste stal van Bethlehem, Ruth zal haar niet verlaten. En dat niet voor een tijd; nee, waar Naomi sterft, zal Ruth ook sterven. En daar – in een land dat haar vaderland niet is – zal ze begraven worden. Daarmee laat Ruth al haar vroegere zekerheden achter: haar ouderlijk huis, haar familie, haar volk, haar land, de goden van Moab.

De derde laag

Nog een klein stukje van vers 16-17 is overgebleven: 'uw volk is mijn volk en uw God mijn God'. In het Hebreeuws zijn het maar vier woorden. Maar deze vier woorden vormen het hart van Ruths belijdenis. Ze zijn ook het geheim van al het andere in haar belijdenis. Ruth heeft de God van Naomi lief gekregen. Die God heeft in haar hart gewerkt, in het heidense Moab. En daarom kan ze die God niet meer loslaten. Dáárom kan ze niet terug. Zoals Orpa ten diepste niet méé kan, kan Ruth ten diepste niet terug.

Deo volente denken we de volgende keer nog wat verder na over Ruths belijdenis. Voor deze keer een vraag ter afsluiting: Mocht deze keus van Ruth al in ons hart geboren worden? Werden haar belijdende woorden het gebed van onze jongere en oudere lezers?

DS. A.J.T. RUIS

Zondigen in je slaap

Nadat ik had geschreven dat ik een vraag zou beantwoorden over zondigen in je slaap kreeg ik verschillende reacties, waarvoor hartelijk bedankt. De eigenlijke vraag was of het een mens toegerekend wordt als hij in zijn slaap (onbewust, in dromenland) dingen doet of wil die zondig zijn, zoals bijvoorbeeld het begeren van een andere vrouw.

Ik moest er wel een poosje over nadenken, maar vooruit, we zullen proberen er wat van te zeggen. Ik trek maar wat lijnen. Als een mens naar bed gaat en zijn kleding aflegt, legt hij daarmee natuurlijk niet zijn zondige natuur af. Die legt Gods kind pas af bij de slaap des doods.

Mijn zondige aard blijft. Ook al lijkt ik nog zo onschuldig in mijn slaap, ik ben wel een slapende zondaar. Ook in mijn onderbewustzijn ben ik van nature onrein. Paulus ontdekte dat het begeren op zich al zonde is tegenover God, ook al komt het niet tot de daad. Komt het dan overdag niet tot de daad, dan kan het je 's nachts wel gebeuren dat het tot de daad komt. Zij het dan in een droom.

Op sexueel gebied heeft een mens dikwijls fantasieën, zonder dat het tot een zondedaad komt. Maar die fantasieën zijn wel zonde en komen uit het hart voort. O, dat hart! Het vlees is een van de drie doodsvijanden en ook deze vijanden slapen nooit. Laten Gods kinderen eens spreken! Het boze vlees houdt niet op ons aan te vechten, zie Zondag 52.

Behoren dergelijke dingen als boze lusten in mijn dromen niet tot de 'kwade gedachten', waarvan de Heere Jezus spreekt in Markus 2 vers 21? En wat te denken van de boze, ook de duivel slaapt nooit en kent uit eeuwenoude ervaring het mensenhart. Zou dit alles nu niet kwaad zijn in Gods heilig oog? Hebben wij ook in dit opzicht niet alles bedekkend bloed nodig? De zonde komt voort uit onze zondige aard, waarmee we leren ons leven lang te strijden.

Praktisch gezien is het dus noodzakelijk om voor het slapen gaan ook te vragen om bewaard te mogen worden voor de zonde en bij het opstaan te vragen om de vergeving van de zonde. David bad ook om vergeving voor 'verborgen zonden'.

Welnu, over 'verborgen zonden' en 'heimelijke' zonden schrijf ik de volgende keer. Maar ik sluit voor nu af met een citaat uit 'De viervoudige staat', geschreven door

Thomas Boston, met nog een kritische noot tenslotte. Boston geeft onder het kopje: 'Een natuurlijke neiging tot het kwade' zes bewijzen van onze boze natuur.

Onder het zesde bewijs schrijft hij: "Let er eens op hoe de vleselijke fantasie voorziet in de behoefte aan echte voorwerpen waarop het hart zich richten kan, zodat het zondaars gelukkig maakt, tenminste in het gefantaseerde genot van hun wellusten. Zo voedt het verdorven hart zichzelf met zonden van de fantasie. De onreine mens is vervuld van onkuisheid die hij zich in zijn fantasie voorstelt, hebbende zijn ogen vol overspel. Voor iedere wellust vindt de verdorven verbeeldingskracht zo nodig wel een vriend. En dat doet zij niet alleen als de mensen wakker zijn, maar soms zelfs wanneer zij slapen. Daarbij gebeurt het dat zonden waar hun hart met verlangen naar uitging toen zij wakker waren, in hun dromen bedreven worden. Ik weet dat sommigen de zondigheid van deze dingen in twijfel trekken, maar zou men kunnen denken dat zij verenigbaar zijn met die onschuld die ieder mens zou moeten bezitten? Het is de verdorven natuur die de vuile dromers schuldig verklaart.

Salomo had bij bevinding oefening van genade in zijn slaap. In een droom bad hij, deed hij de beste keuze en beide werden door God aangenomen, 1 Kon. 3. Als een mens in zijn slaap kan doen wat goed is, waarom zou hij dan ook niet kunnen doen wat kwaad is?"

Tot zover. Over dat laatste nog even dit: of een mens goed kan doen, dat betwijfel ik. Boston noemt als voorbeeld Salomo. Maar het was immers de Heere Die tot Salomo kwam in een droom? Begeer wat Ik u geven zal! En daarop kwam Salomo met zijn bede. Ook in Salomo's hart leefde de zonde, zoals ook later wel duidelijk gebleken is. Het gaat in die nacht in 1 Koningen 3 om Gods werk. Zelfs in de nacht. Want ook God slaapt nooit.

Maar ik stop nu even, de volgende keer verder!

DS. K. HOEFNAGEL

Charles Hodge. Geloof (9)

Betekenis

In de ruimste betekenis is geloof instemmen met de waarheid wanneer het bewijs wordt getoond. We geloven alles wat we als waar beschouwen. Zo geloven we in het bestaan en de eigenschappen van God. Als je gelooft dat de aarde om haar as draait is dat alleen maar een instemming. Een belofte geloven is een daad van vertrouwen. Geloof in de beloften van God is een gelovig vertrouwen.

Verschil

Iemand die blind is kan door het getuigenis van anderen geloven dat er kleuren zijn, maar hij ziet ze zelf niet. Iemand die kan zien, ziet zelf de kleuren. Zo kan iemand op het getuigenis van anderen geloven dat de Bijbel het Woord van God is, zonder zelf de Bijbel te lezen en te onderzoeken. Een ander gelooft terwijl hij zelf de Bijbel leest en onderzoekt. Weer anderen geloven de waarheid van de Bijbel omdat dit hun verstand en geweten aanspreekt. Het is ook mogelijk te geloven en te beven zoals Felix. Het geweten van iemand die bij de Bijbel is opgevoed en de Bijbel verworpen heeft kan sterk gaan spreken bij het naderen van de dood.

Het ware geloof

Het ware geloof is het dierbare geloof van Gods kinderen (2 Petr. 1:1). Het komt voort uit een geestelijk verstaan van de waarheid of uit het getuigenis van de Geest in het hart met en door de waarheid. De Heere opent de ogen van het verstand en van het hart. Het geloof is een gave van God. Gods kinderen mogen de waarheid geestelijk verstaan. Dit gaat gepaard met vreugde en liefde. Het geloof werkt door de liefde (Gal. 5:6). Het geloof heeft ook voor de bedreigingen van het Woord. Het geloof in Gods beloften brengt vertrouwen, vreugde en hoop met zich mee. Het geloof bracht Abraham ertoe zijn land te verlaten en naar een vreemd land te gaan. Het geloof doet uitzien naar de stad die fundamenten heeft en welker Kunstenaar en Bouwmeester God is. Het geloof doet bedenken de dingen die Boven zijn. Het geloof stelt in staat in de verdrukkingen te roemen.

Vreugde

De ziel van Gods kind neemt Christus met vreugde aan. De Zaligmaker is immers gestorven voor zijn zonden en opgewekt voor zijn rechtvaardigmaking. Hij is opgevaren ten hemel en zit aan de rechterhand van God, waar Hij altijd leeft om voor hen te bidden. We lezen in 1 Petrus 1:8 'Denwelken gij niet gezien hebt en nochtans liefhebt, in Denwelken gij nu, hoewel Hem niet ziende, maar gelovende, u verheugt met een onuitsprekelijke en heerlijke vreugde.'

Rechtvaardiging

Er is geen rechtvaardiging door de werken der wet, maar door het geloof van Jezus Christus (Rom. 3:22). Christus is het voorwerp van het zaligmakend geloof. Een ieder die in

Christus gelooft zal niet verloren gaan, maar eeuwig leven hebben. Die in de Zoon gelooft, die heeft het eeuwige leven. Er is rechtvaardiging door de dood van Christus, door het bloed des kruises, door Zijn offerande. Christus is als Middelaar het voorwerp van een rechtvaardigmakend geloof. Het gaat om het geloof in Jezus Christus als de Zaligmaker van de zonde. Als wordt bevolen in Christus te geloven betekent dit dat er op Hem vertrouwd moet worden. Dit vertrouwen houdt ook kennis en instemming in. "In Christus geloven als een verzoening voor de zonde betekent Hem als zodanig aan te nemen en op Hem te vertrouwen. Christus verlost van de heerschappij van de zonde en van de veroordeling vanwege de zonden. Er is alleen toegang tot God door Jezus Christus. Er is geen vergeving buiten Jezus Christus.

Aannemen

De Joden wilden Christus niet erkennen als de Messias, als de Middelaar tussen God en mensen, als het einde der wet tot rechtvaardigheid. Zij hebben het aanbod van leven door Hem verworpen. 'Hij is gekomen tot het Zijne, en de Zijnen hebben Hem niet aangenomen.' Joh. 1:11. Van Gods kinderen geldt: 'Zovelen Hem aangenomen hebben, dien heeft Hij macht gegeven kinderen Gods te worden.' Joh. 1:12.

Vluchten

"Zoals vanouds de doodslager die door de bloedwreker werd achtervolgd, naar de vrijstad vluchtte waarvan de poorten dag en nacht open waren en waarvan de wegen daarheen altijd begaanbaar waren – zo zal de ziel, onder het besef van haar schuld en de overtuiging dat zij verloren gaat als ze blijft waar ze zich bevindt, naar Jezus Christus vluchten als de aangewezen toevlucht en zal ze in Hem vrede en veiligheid vinden. Daar kan de bloedwreker haar niets aandoen. Daar beschut haar de wet die tevoren om wraak vroeg en schenkt die haar de zekerheid dat zij veilig is."

Komen

We lezen in Matth. 11:28 'Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven.' Het is een komen zoals de verloren zoon tot zijn vader kwam. De bevende ziel komt tot Christus haar Zoenoffer en vertrouwt op Zijn dood.

Onderwerpen

De ware gelovige onderwerpt zich aan het verlossingsplan van God; verlost worden als goddelozen door het werk van Christus. Het geloof in de Heere Jezus Christus is nodig om zalig te worden.

DS. A. VAN HETEREN

Lezen we de Bijbel nu anders dan voorheen? (1)

Zijn we de Bijbel in 2023 anders gaan lezen dan voorheen? Deze vraag heeft een aanleiding. Er is de laatste tijd op dit punt veel in beroering. Tot en met in onze eigen Christelijke Gereformeerde kerken. Het lijkt wel alsof de vorige geslachten het Woord van God helemaal verkeerd gelezen hebben. Veel te beperkt en te bekrompen. Door een bril die de echte inhoud vertekende en vertroebelde. Maar wij, wij hebben de moed gekregen om die bril af te zetten. En wij, de modieuze bijbellezers van de 21^e eeuw, lezen de Bijbel eindelijk zoals het mag en moet. In ieder geval anders dan voorheen. Hoe bevrijdend... Of zou het misschien net even anders zijn? In enkele bijdragen in ons blad hopen we er over na te denken.

Wonder

“Wij hebben het profetische Woord dat zeer vast is...!” [2 Petr. 1:19], schrijft de apostel Petrus. Als ik het goed beluister, klinkt daar iets van het wonder in door. Het wonder van het spreken van de heilige en eeuwige God tot ons, mensen. Het is ook een wonder! De heilige God in de hemel heeft het voor Zichzelf echt niet nodig om ons, zondige mensen, aan te spreken. Hij hoeft niet door mensenhanden gediend te worden “als iets behoevende” [Hand. 17:25]. En toch zocht hij de gevallen mens op: “Adam, waar zijt gij?” Hij sprak hem aan, en liet hem Zijn Woord horen.

Zo hebben wij de Bijbel gekregen. “Heilige mensen Gods, door de Heilige Geest gedreven zijnde, die hebben ze gesproken” – en geschreven [2 Petr. 1:21]. In de tijd van het Oude Testament waren het profeten en psalmisten. Later, in de nieuwe bedeling, evangelisten en apostelen. Maar van allen geldt, dat “heel de Schrift door God is ingegeven” [2 Tim. 3:16]. Letterlijk staat er: door God is ingeblazen, geademd als het ware door de Geest van Zijn mond.

Van die alle geldt, wat we in het bijzonder bij de Oudtestamentische profeten lezen. Ze kwamen niet met hun eigen woord, maar ze mochten en moesten getuigen: “Alzo spreekt de Heere!” Als de nog jonge Jeremia door de Heere tot profeet wordt geroepen, dan zegt de Heere het hem: “Overal waarheen Ik u zenden zal, zult gij gaan. En alles wat Ik u gebieden zal, zult gij spreken!” [Jer. 1: 7]. Zo deden ze ook, de ware profeten...

Dat hebben ze trouwens geweten ook. Want hun woord was niet naar de mens. Zo geldt dat inmiddels van het hele Woord van God. O jawel, het is “een kracht van God tot zaligheid voor een ieder die gelooft, of hij nu Jood is of Griek” [Rom. 1:16]. Maar ondertussen staat dat Woord van God haaks op de wijsheid van de seculiere mens en op de godsdienst van de religieuze mens. Paulus schreef het al: “Wij prediken Christus, de Gekruisigde, voor de Joden

een ergernis en voor de Grieken een dwaasheid. Maar voor hen die geroepen zijn de kracht Gods en de wijsheid Gods” [1 Kor. 1].

Gezag

Het Woord van God ontleent Zijn gezag dan ook niet aan menselijke wijsheid, of aan erkenning door de wetenschap of zoiets. Nee, het heeft gezag in zichzelf, omdat het van Goddelijke oorsprong en inhoud is. Professor Kuitert schreef in 1977: “Alle spreken over boven is en blijft niet anders dan een spreken van beneden...” Maar hij dwaalde. Petrus schreef het anders: “Dit eerst wetende dat geen profetie is van eigen uitlegging. Want de profetie is voortijds niet voortgebracht door de wil van mensen...” [1 Petr. 1: 20, 21]. Het zijn “de Schriften die u wijs kunnen maken tot zaligheid!” [2 Tim. 3: 15]. En daartoe zijn menselijke bedenksels niet in staat.

Vanaf de eerste eeuwen af heeft de christelijke kerk de Bijbel erkend als het gezaghebbende en betrouwbare Woord van God. De belijdenis daarvan heeft een plaats gekregen in de NGB, artikel 5: “Wij ontvangen al deze boeken alleen als heilig en canoniek (= gezaghebbend). Met welk doel? Om ons geloof daarnaar te richten, daarop te gronden en daarmee te bevestigen. En wij geloven zonder enige twijfel alles wat zij bevatten. En dat niet zozeer omdat de kerk (van Rome) ze aanneemt en als zodanig erkent. Maar boven alles omdat de Heilige Geest Zelf ons getuigenis in onze harten geeft dat ze van God zijn...”

Dat betekent dat we het gezag van Gods Woord in geen geval mogen aantasten. Het is wel sprekend dat de Bijbel eindigt met daar nog eens nadrukkelijk op te wijzen: “Ik betuig aan een ieder die de woorden der profetie van dit boek hoort: Indien iemand tot deze dingen toedoet, God zal hem toedoen de plagen die in dit boek geschreven zijn. En indien iemand afdoet van de woorden des books van deze profetie, God zal zijn deel afdoen, uit het boek des levens...” [Openb. 22: 18, 19]. Me dunkt: dat is niet alleen van toepassing op dit laatste Bijbelboek, maar op heel de openbaring van God. Weet wat je doet...

Waar toe?

Met welk doel heeft de Heere Zich aan ons, mensen, openbaard? Dat heeft de Heilige Geest door de dienst van de evangelist Johannes kernachtig laten opschrijven. We lezen het tegen het einde van zijn evangelie: “Jezus dan heeft nog wel veel andere tekenen in de tegenwoordigheid van Zijn discipelen gedaan, die niet zijn geschreven in dit boek. Maar deze zijn geschreven opdat gij gelooft dat Jezus is de Christus, de Zoon van God. En opdat gij,

gelovende, het leven hebt in Zijn Naam!” [Joh. 20: 30, 31]. De Heere wil er Zijn Woord als middel voor gebruiken om het waarachtige geloof te werken in het hart. Zonder dat geloof kunnen we Gode niet behagen. En nu kunnen er veel moeiten en belemmeringen zijn om tot dit geloof te komen. En niet minder om in dat geloof te volharden. Er kunnen veel twijfels en aanvechtingen zijn in het leven van Gods kinderen. Maar aan één ding hoeven ze niet te twijfelen. Aan de waarachtigheid en betrouwbaarheid van het Woord van God. Onze belijdenis noemt dat “het inwendige getuigenis van de Heilige Geest” [NGB, art. 5]. Hij bevestigt in het hart dat het God is die door het Woord spreekt. Een zondig en leugenachtig mens mag zich waarlijk toevertrouwen aan de waarheid van het Woord van God.

Ik mag aan alles van mezelf twijfelen. Maar wie op de grondslag van het Woord van God staat, die staat op een vast en zeker fundament. Daar staat de Heere Zelf garant voor. Ik hóéf aan het Woord van God niet te twijfelen. Maar ik mág ook niet aan dat Woord twijfelen. Want dat is ontkennen dat God waarachtig is. Daarom schrijven dr. J. Hoek c.s. in hun onlangs verschenen boek *Een stem uit de hemel* ook terecht: “Wij bepleiten een hartelijke aanvaarding van de historiciteit van de bijbelverhalen, overal waar deze zichzelf als historisch aandienen. Het gaat niet om verhalen, maar om wat echt gebeurd is. De God van de Bijbel meldt zich namelijk in de feitelijkheid en de realiteit van deze wereld” [260, 261]. We zijn immers geen kunstig verdichte fabelen nagevolgd...

DS. J.M.J. KIEVIET

COLOFON

Dit blad wordt om de veertien dagen uitgegeven door de stichting Bewaar het Pand. ISSN nummer: 0166 - 4646

REDACTIELEDEN

Ds. A. van Heteren, ds. M.A. Kempeneers en ds. W.L. van der Staaij

REDACTIE ADRES

Ds. A. van Heteren, Vlaak 10, 8321 RV Urk, T 0527-688978
E a.vanheteren@kliksafe.nl

ABONNEMENTEN

P.J. Boers, Bergstoep 46C, 2959 AC Streefkerk. T 0184-669116
E pand@solcon.nl NL37 INGB 0000 7043 50 t.n.v.
Stichting Bewaar het Pand te Streefkerk.
Abonnementsprijs € 32,- per jaar.
Abonnementsprijs Verenigde Staten en Canada \$ 38,- per jaar.
Advertentietarieven op aanvraag.

Verschijsning volgende nr.

Het volgende nummer zal verschijnen D.V. donderdag 20 april 2023. Kopij graag binnen WOENSDAG 5 april 2023.

Goede Vrijdag en Pasen

Op Goede Vrijdag heeft het geklonken: ‘Het is volbracht.’ Dit wordt onderstreept op de Paasmoergen als god de Vader Zijn Zoon opwekt uit dood en graf. De Heere verbindt Zijn zegen aan de prediking op deze dagen waarin het sterven en de opstanding van Christus centraal staan.

Ontmoetingsdag

Zaterdag 15 april 2023 D.V. in de Christelijke Gereformeerde Kerk te Werkendam. Ochtendprogramma, aanvang 10.30 uur, 1 Korinthe 15/ Jakobus 1 “Jakobus en Gods genade” ds. M.A. Kempeneers, Jakobus 3 “De zonden van de tong” ds. J. de Bruin. Middagprogramma, aanvang 14.00 uur, Jakobus 2 “Geloof en werken” ds. K. Hoefnagel, Jakobus 5 “Geduld en gebed” ds. W.L. van der Staaij.

Psalmzangavond Stéphanos met Genemuider Bovenstem

De werkgroep Katwijk van Stéphanos organiseert 20 mei D.V. een psalmzangavond met Genemuider Bovenstem in de Christelijke Gereformeerde Bethelkerk te Katwijk. Spreker op deze avond voorafgaand aan de zgn. ‘wezen-zondag’ is ds. A.J.T. Ruis. Thema: ‘Ontferming voor wezen’. Graag willen wij mannen oproepen om voor deze avond de Genemuider bovenstem te komen oefenen op D.V. 19 april en 3 en 16 mei in de zaal van de Bethelkerk aan het Duinrustplein 10, aanvang 19.30 uur. Hartelijk welkom! Aanmelden hoeft niet, mag wel katwijk@stephanos.nl. Collecte voor stichting Stéphanos.

Ambtsdragersconferentie

D.V. zaterdagmorgen 17 juni in de Chr. Geref. Kerk te Noordeloos zal er een landelijke ambtsdragersconferentie gehouden worden. Aanvang 10 uur. Dr. M. Klaassen hoopt te spreken.

CBB

‘Bewaar het Pand’ is voor mensen met een leesbeperking beschikbaar bij de CBB (Chr. Bibliotheek voor Blinden en Slechtzienden). Tel. 0341- 565499, e-mail info@cbb.nl

AvH

Mannenkring "Johannes" van de Christelijke Gereformeerde Kerk te Driebergen organiseert een boeiende

Forumavond rondom genderdysforie

Datum: Vrijdag 21 april 2023

Locatie: Christelijk Gereformeerde Kerk Driebergen,
Engweg 30

Tijd: Inloop vanaf 19.15 uur. Start avond 19.45 uur.

Sprekers:

- **Ds. J.M.J. Kieviet over Bijbelse antwoorden en pastoraat rondom genderdysforie**
- **Mark Willemsen (pseudoniem), ouder en oprichter lotgenotengroep "Troost" voor ouders van transgenders en bioloog. Hij spreekt over oorzaken en gevolgen van genderdysforie voor het kind en zijn omgeving en over vragen rond transitie**
- **Sluiting door Ds. K. Visser**

Pauze met koffie

Na de pauze is er, tijdens de forumdiscussie, gelegenheid tot het stellen van vragen aan beide sprekers.

Iedereen van harte uitgenodigd.

Op **7 mei 2023** DV mogen wij als gemeente het heugelijke feit herdenken dat de Christelijke Gereformeerde Kerk te Ouderkerk aan de Amstel 100 jaar als zelfstandige gemeente bestaat. We zijn de Heere, de Koning van de kerk, dankbaar voor Zijn trouw in de achterliggende honderd jaar. We bidden Hem om Zijn nabijheid voor de toekomst.

In een speciale herdenkingsdienst willen we bij dit jubileum stilstaan. We nodigen u van harte uit om deze dienst bij te wonen, die zal gehouden worden op **zondagmiddag 7 mei 2023, om 16.00 uur** in ons eigen kerkgebouw, Koningin Julianalaan 24 te Ouderkerk aan de Amstel. Daarbij denken we in het bijzonder aan oud-leden en oud-predikanten van de gemeente.

Namens de kerkenraad van de Christelijke Gereformeerde Elimkerk te Ouderkerk aan de Amstel,

ds. W.J. van Gent, preses
A. Buitendijk, scriba

Uw advertentie in kleur?*

Neem contact
op met de
administratie

* Alleen mogelijk op de achterzijde

Bestudeer met een cursus op een toegankelijke,
duidelijke wijze de leer van de oudvaders

Cursussen Oudvaders

U kunt zich aanmelden en thuis in uw eigen tempo werken

**Lees zo eens een boek van Comrie, Flavel,
van der Groe of Boston.**

Voor meer cursussen zie onze website
of vraag een gratis brochure aan.
Reijerskoop 251, 2771 BK Boskoop tel. 0118-583025/0172-532796

VAN STAVEREN
begrafenisverzorging

Met aandacht, zorg en respect

Dag en nacht bereikbaar (0172) 23 33 38

Wij verzorgen alleen begrafenissen

Vraag vrijblijvend het boekje "Mijn Laatste Wens".

www.vanstaverenbegravenissen.nl
info@vanstaverenbegravenissen.nl